KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Grudnia.
NIEDZIELA.
ROK 1830.

№ 326.

WSPOMNIENIA.
Wojsko Polskie pod Przeszowem 1683.

Polacy! Przyszła iuż kolej szczęśliwa, w której wszystkie SIŁY NARODU, z całą dzielnością rozwiiać się, i w obronie Swobód Narodowych stawać powinny. Już w tym celu rozesłane zostały po Województwach stosowne rozporządzenia. Straż, spiesznie organizować się będzie pod przewodnictwem Komitetów do tego mianowanych. W kimkolwiek płynie krew Polaka, niech maiątku, zdrowia, i życia nie szczędzi; niech staie w gotowości do pospieszania pod *Chorągwie Narodowe*, i nie da Wojsku wyprzedzić się w szlachetnem poświęceniu. *Naród z Wojskiem, a Wojsko z Narodem!* Pośpiech, energja i iedność w działaniu, zapewnią nieochybny skutek. BÓG dopomoże dobrej Sprawie! — (podpisano) *X. Adam Czartoryski, X. Xawery Lubecki, Woiewoda Pac, X. Michał Radziwiłł, Dembowski Kasztelan, Lelewel Poseł Powiatu Żelechowskiego, Władys: Hr. Ostrowski P. Ptu Piotr:*

Rząd tymczasowy Królestwa Polskiego. Postanowił i stanowi co następuie: Artykuł 1. Jenerał Chłopicki Naczelnik siły zbrojnej, obejmuie niezwłocznie nieograniczoną Władzę, nad całą siłą zbrojną tak z regularnego wojska Polskiego, iakoteż z Powstań formuiących się złożoną i nad wszystkiemi tejże siły działaniami, iakie dla dobra Ojczyzny za potrzebne i przyzwoite uzna. Artykuł 2. Mianować będzie Dowódzców i Officerów do wszelkich Korpusów siły zbrojnej. Artykuł 3. Użyie według swego uznania do czynnej służby wojskowej, część formuiących się po miastach i wsiach straźów bezpieczeństwa. Artykuł 4. Urządzi w mieście Warszawie takie Władze Wojskowe iakie osądzi za potrzebne, celem zapewnienia sobie sposobów wykonania tych wszystkich rozporządzeń które w moc niniejszej uchwały wyda. — w Warszawie d. 3 Grudnia 1830 r. — Prezyduiący Senator Woiewode (podpisano) *Czartoryski.*

Towarzystwo Obywateli do Polaków. Zabłysła dla Nas nadzieia, poświęcenie się współrodaków naszych zrzuciło iarzmo nadużyć; ale nie dosyć na tem, potrzeba działać i działać sprężyście żeby odzyskane zachować swobody, żeby się niewystawić na większe może niż dawniej nieszczęścia. Łączą się prawi Polacy dla radzenia o środkach iakie przedsięwziąść wypada. Okoliczności są naglące, są zarazem bardzo trudne, działanie szybkie ale działanie rozsądne iest potrzebne; tysiączne względy wpływaią na postępowanie iakie obrać należy, trzeba się zastanowić i nad istotnym stanem naszym którego dotąd dokładnie znać niemożemy i nad położeniem rzeczy w ościennych kraiach. Wyiednanie obwarowań dla konstytucyjnych swobód, naszych i rodakom którym ie uroczyste zapewniaią traktaty, obwarowań któreby nie na słownych tylko tyle razy łamanych przyrzeczeniach, lecz na czynach polegały, iest iednym z nieodzownych warunków zaufania naszego w dotychczasowym Rządzie. Póki on działa w duchu tych świętych celów, dopóty odłączać się od niego, krzyżować iego działania uważamy być targaniem iedności która wszystkich prawych Polaków łączyć powinna. Rząd ten dał w przeciągu tych dni kilku licz-

ne dowody pieczołowitości swoiej o poznanie prawdziwych życzeń Obywateli. Towarzystwo Obywatelskie dzisiaj zawiązane ma na celu otworzyć dla wszystkich powyższe zasady dzielących środki znoszenia się ze współobywatelami, roztrząsania wypadków codziennych poważnie, rozważnie i przystojnie przyczynia się do ufności w Czartoryskim, Kochanowskim, Pacu, Niemczewiczu, Chłopickim, Dembowskim, Ostrowskim i Lelewelu, póki tak iak dotąd sprawie naszej pokazywać się będą wiernemi. Ubolewamy nad wypadkami które sprawiły między temi mężami, że Michała Radziwiłła i Gustawa Małachowskiego iuż niewidzimy. Polacy! Brak rozwagi może nas zgubić. Rozwaga nie iest wsprzeczności z pośpiechem, ale czy pośpiech i iakie kroki są potrzebne, nadtem z wiadomością o wszystkich wpływ maiących szczegółach zastanawiać się należy. Towarzystwo Obywatelskie odbywa swe posiedzenie w lokalu Konserwatorjum muzycznego na Krakow: przedm: Ustawa iego zasadnicza określa warunki i sposób przyjmowania do niego obywateli bądź w Warszawie osiadłych, bądź z prowincji przybywaiących. Posiedzenie odbędzie się dziś o godz. 3 z południa.

Kassa Banku Polskiego opieczętowana przez Kommissją Umorzenia dnia 30 z. m. i poddana pod opiekę Narodu i Wojska Polskiego, iuż w dniu wczor jszym rozpoczęła swoie czynności co do wymiany Biletów Kassowych. Wymiana ta odbywa się ciągle od godziny 10 z rana do 1 po południu w Gmachu Bankowym od ulicy Elektoralnej.

Szanownym Obywatelkom z Leszna, iakoteż i z za Żelaznej bramy, Gwardja Honorowa Akademicka składa swe najczulsze podziękowanie, za troskliwość w udzielaniu iej żywności i innych niezbędnych potrzeb. Obyście ene POLKI były wzorem dla wszystkich innych Dam Warszawskich; a gdy Was naśladować zechcą, nazwiska Onych, tak iak i Wasze pamiętnemi nam na zawsze będą.

Wczoraj rano przybyły do Warszawy 1wszy Pułk piechoty linjo: i 2ga Baterja Artyllerji. Mieszkańcy stolicy radośnie ich witali. Wieczorem wracała 8ma kompanja z Pułku Grenadjerów Gwardii pod dowództwem Porucznika *Czechowskiego*, która odłączona od pułku od chwili rewolucji, z chwalebną gorliwością strzegła porządku przy Aleach i w tamecznych okolicach. Lud otaczał ią wracaiącą przy odgłosie muzyki wydaiąc radośne okrzyki, była to piękna nagroda dla walecznych. — Dziś maią wejść 6ty Pułk piechoty, oraz zbliża się Dywizja Strzelców konnych. — Wczoraj ulubieniec Narodu *Chłopicki* nagle zachorował! trudno opisać ile to zdarzenie stało się boleśnem dla wszystkich mieszkańców Warszawy; każdy dopytywał się o drogie dla ojczyzny zdrowie iego. Bogu dzięki wieczorem miał się lepiej. — Wielki Xiąże *Cesarzewicz* z Pułkami Rossyjskiemi, ruszył ku *Górze*. — Miejsce Szefa Sztabu Jlnego objął Jenerał *Mroziński*, a Jenerał *Derewski* został mianowany dyryguiącym Kommissją Wojny.— Słychać że kilku Prezesów Kommissji Woiewodzkich będzie zmienionych, na miejsce *Starnalskiego* Prezesa w *Sielcach* obrany Obywatel Fel: *Markowski*.— Wczasie onegdajszej illuminacji, przy ulicy Miodowej iaśniał wizerunek *Kościuszki*.

Wydział Wykonawczy Rady Administracyjnej wyznaczył Komitet maiący zaopatrywać wojsko żywnością. Członkami tego mianowani Radca Stanu *Bolesta* i Henryk *Łubieński*. Do regularnego urządzenia i przychodzenia poczt Wydział Wykonawczy wyznaczył Referenda: *Chłędowskiego*. — Waleczny Rycerz i prawdziwy Patryota *Kuszel*, wyiechał na *Podla*-

sie tworzyć powstanie. — Wczoraj iuż ukazały się Dorożki w Warszawie. — Wczoraj uięto *Petrykowskiego* iednego z szpiegów który oskarżał Akademików. — Uięcie *Makrota*, tudzież zabranie papierów po *Nowosilcowie* i *Rożnieckim* wyiawi całą czeredę szpiegów. Już wielu z nich uięto; są tacy między nimi o których mniemano że są cnotliwemi!! Już wykrywaią się ciekawe wiadomości.

Redakcja *Kurjera Warszawskiego* uwiadadamia swych łaskawych Prenumeratorów, że prócz Wtorkowego Numeru, który wyjść nie mógł, wszystkie następnie były odesłane Kantorom i Szanowni Prenumeratorowie odebrać ie mogą. Również wszystkie exemplarze na Pocztę regularnie były odsyłane.

Rada Administracyjna Królestwa. — W zamiarze zapewnienia spokojności publicznej, chcąc oraz postawić władze miejscowe w stanie, aby przy zmieniać się maiących konsystencjach Wojska. własność i bezpieczeństwo osobiste zachować mogły pod opieką; postanawia: *TYTUŁ I.* O strażach bezpieczeństwa w Miastach. Art: 1. W każdem mieście, urządzona być powinna w trzech dniach po odebraniu niniejszego urządzenia, straż bezpieczeństwa. Art: 2. Składać się ma ze wszystkich zdatnych do broni liczących od lat 18 do 45, prócz duchownych i urzędników w czynnej służbie. Art: 3. Prezydent lub Burmistrz, pod osobistą odpowiedzialnością w terminie Art: 1 oznaczonym, spisze imiennie wszystkich, podług Art: 2, należeć maiących do straży bezpieczeństwa; dzieląc ich: *a*, na właścicieli nieruchomości, *b*, na kupców, *c*, na naczelników rękodzielni, rzemiosł i warsztatów, tudzież na czeladź. Art: 4. Od powyższego spisu, wyłączy iedynie cudzoziemców tych, którzy prawem maią sobie zaręczone uwolnienie od popisu, ieżeli to się z ich osobistem życzeniem zgadzać będzie. Art: 5. Właściciele nieruchomości, i Kupcy, wybiorą z pomiędzy siebie setników, wspólnie zaś z Właścicielami, pod Lit: C. w Artykule 3. wyspecyfikowanemi, wybiorą dziesiątników. Art: 6. Setnicy i Dziesiętnicy, będą mieli nadzór nad uzbroieniem ile możności odpowiedaiącem celowi. Przez uzbroienie rozumie się, wszelka broń palna, kosa osadzona na prost, lub pika. Art: 7. Tak uformowane, na setnie i dziesiętnie, straże bezpieczeństwa, dwa razy w tydzień zgromadzać się będą dla odbywania przeglądu, i oprócz tego codziennie kolejno, do odbywania patrolów nocnych, tudzież, wartowania przy rogatkach i miejscach, które osadzenia warty potrzebuią: *TYTUŁ II.* Urządzenia ogólne. Art: 8. W terminie Artykułem 1. przepisanym, Prezydent lub Burmistrz zdać powinien Raport, pod odpowiedzialnością osobistą, Kommissarzowi Obwodowemu, który natychmiast prześle takowy Kommissji Woiewódzkiej, a ta wydziałowi wykonawczemu. Raport takowy, zawierać będzie, wyszczególnienie liczby Osób zapisanych do straży bezpieczeństwa, i rodzaiu ich uzbroienia. Art: 9. Kommissja Wojewódzka w dniu odebrania prześle niniejsze urządzenie Sztaffetami Kommissarzom Obwodowym, a ci, umyślnemi posłańcami Prezydentom lub Burmistrzom, tak, iżby najodleglejsze miasto w ciągu 48 godzin zawiadomione było. O dopełnieniu urządzenia powyższego, Raport iak najspieszniej pod surową odpowiedzialnością prześle. — *Działo się w Warszawie dnia 2 Grudnia* 1830 r. — Minister Stanu prezyduiący (podpisano) *W. Sobolewski.* — Minister Przychodów i Skarbu (podpisano) *X. Lubecki.* — Za Radcę Sekretarza Stanu Radca Stanu Nadzwyczajny (podpisano) *J. Tymowski.* *(Dalsze środki powiększenia sił narodowych, niezwłocznie postanowione i ogłoszone zostaną.)*

Z mocy upoważnienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 2 Grudnia r. b. którem powierzonem nam zostało najspieszniejsze urządzenie straży bezpieczeństwa po Miastach Woiewództwa Mazowieckiego. Wzywamy niniejszym W. Alexandra Szymanowskiego do Powiatu Warszawskiego, W. Alexandra Paschalisa do Błońskiego, Jana Rostworowskiego do Czerskiego, Hipolita Słubickiego do Sochaczewskiego, Wincentego Rembowskiego do Rawskiego, Tadeusza Przezdzieckiego do Brzezińskiego, Teodora Zaborowskiego do Gostyńskiego, Michała Walewskiego do Orłowskiego, Jana Stokowskiego do Łęczyckiego, Wojciecha Chodeckiego do Zgierskiego, Augusta Hr: Dąmbskiego do Kowalskiego, Eugienjusza Słubickiego do Brzeskiego. Stanisława Biesiekierskiego do Radzieiow:, Józefa Bogusławskiego b: Maiora do Stanisławowskiego, Krzysztofa Cieszkowskiego do Siennickiego, ażeby natychmiast po odebraniu niniejszego wezwania wspólnie z Kom-

missarzem Obwodowym zaiął się czynnie uorganizowaniem Straży bezpieczeństwa we wszystkich miastach powiatu swoiego, stosownie do dołączonego tu postanowienia Rady Administracyjnej, spodziewaią się wyznaczeni od Rządu terazniejszego podpisani Kommissarze, iż w terazniejszych kraiowych okolicznościach niemaią potrzeby zachęcać W. N. do gorliwego i spiesznego działania znaiąc bowiem iż tchnie uczuciami prawego Polaka, są przekonani iż uzna konieczną potrzebę ogólnego uzbroienia narodowego, i dołoży całej pilności i gorliwości ażeby urządzenie straży bezpieczeństwa iak najspieszniej do skutku doprowadzonem zostało; tem więcej że iest tylko początkiem ogólnego powstania Narodowego iak o tem dołączona w kopji odezwa Rady Administracyjnej przekonywa. Zechce więc W. N. przynajmniej raz co 10 dni wszystkie oddziały straży bezpieczeństwa zlustrować i dokładny rapport o stanie straży ilości ludzi i wszelkich szczegółach wprost podpisanym przez Kom: Wdzką pierwszego rapportu w dniach 3 oczekiwanej.—Dan w Warszawie dnia 3 Grudnia 1830 r. — *Wincenty Dobiecki* Urzędnik Legji Honorowej.—*Xawery Czarnocki.* —*Edward Łączyński.*

Rada Municypalna Miasta Stołecznego Warszawy. — Zawiadomiona przez Dyrekcją Jeneralną Poczt, iż przy pozostawieniu dotychczasowych Poczt konnych i wozowych, zaprowadzone będą od dnia iutrzejszego oddzielne Poczty konne do każdego z Miast Woiewódzkich tak, iżby Stolica miała codzienną kommunikacją z powyższemi Miastami i wszystkiemi Stacjami na traktach do tychże miast położonemi; Rada Municypalna obwieszcza niniejszym, o tem Urządzeniu Publiczność i każdego kogo to interessować może, z nadmienieniem, iż w dniu iutrzejszym już odejdą poczty konne do wszystkich Miast Woiewódzkich o godzinie 6 wieczor, wyiąwszy Siedlce dokąd zwyczajna poczta o godzinie 2 po południu odchodzi. — Warszawa dnia 4 Grudnia 1830 roku. — Prezydent *Węgrzecki.*—Sekretarz Jeneralny *G. Jabłkowski.*

O Cholerze Morbus. — Lubo niebezpieczeństwo grożące *Petersburgowi*, we względzie cholery, przez troskliwe rządu zabiegi, zostało odwrocone; mimo to, na przypadek, przedsięwzięte zostały wszelkie ostrożności, przez ustanowienie szpitalów i opatrzenie ich we wszystkie potrzeby; kupcy Petersburscy znacznemi dobrowolnemi ofiarami nie mało przyczynili się do tych dobroczynnych urządzeń. — W *Moskwie* zmniejsza się cholera lecz dotąd nie ustała. — W końcu Września r. b. ukazała się choroba podobna do cholery w okręgu wojsk osiedlonych w Chersońskiej gub: w ciągu 5 dni, 10 ludzi z niej umarło we wsi *Gubówce.* — W Powiecie Podolskim, we wsi *Bodrowej*, podług doniesienia z d. 3 Listop: umarło 5 Ludzi z oznakami cholery. Wieś została opasana.

DONIESIENIA.

W Rynku Nowego Miasta pod Nr 332 znajduie się u Kapitana 4go Pułku Zandrowicza, ZEGAREK Cylinder złoty z Łańcuszkiem takimże, odebrany od Osoby podejrzanej. Właściciel po udowodnieniu że iego, może go w każdym czasie odebrać.

Na Noclegu wczorajszym w Jabłonnie przez omyłkę zamieniłem PŁASZCZ, przepraszaiąc przeto właściciela onego za tę omyłkę; upraszam go aby swój nowy z Drukarni Kurjera odebrać, a mój stary zwrócić raczył. — *Zubokrzycki* na ulicy Leszno Nr 675.

Dwie Possessje w Warszawie przy ulicach Marszałkowskiej pod Nr 1398 i Sto Krzyzkiej pod Nr 1332 położone, składaiące się z różnych mieszkań MŁYNA DEPTAKA o dwóch kamieniach, dwóch wielkich PIEKARNI w których dawniej za Piekarza PIECZKOWSKIEGO sławne w Warszawie Chleb i Bułki wypiekane były, Spichlerzów i Składów na Zboże i Mąkę, Staien, Wozowni i wszelkich wygód tak na mieszkanie iako też do prowadzenia Professji MŁYNARSKIEJ lub PIEKARSKIEJ zdatne wraz z Ogrodem fruktowym, od Nowego roku 1831 razem lub częściowo z wolnej ręki do naięcia. Bliższą wiadomość powziąść można u Adwokata Brzezińskiego mieszkaiącego przy ulicy Nalewki pod Nr 2242.

TEATR NARODOWY. Dziś *KRAKOWIAKI!*

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś *Gaduła*, 18 raz *Warjat z potrzeby*, *Nowy Teatr.* NB. Widowiska zaczną się o godzinie 6tej.